

Valsts ieņēmumu dienests

Informatīvais materiāls

Par ar pievienotās vērtības nodokli apliekamu darījumu veikšanu ar Apvienoto Karalisti pēc tās izstāšanās no Eiropas Savienības *hard Brexit* scenārija gadījumā

Saistībā ar Apvienotās Karalistes (turpmāk – AK) izstāšanos no Eiropas Savienības (turpmāk – ES) (breksits) Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) informē par darījumu, kam piemērojams pievienotās vērtības nodoklis (turpmāk – PVN), veikšanas kārtību ar AK.

VID norāda, ka šajā informatīvajā materiālā minētie norādījumi ir sniegti atbilstoši šī materiāla sagatavošanas brīdī esošajai informācijai *hard Brexit* scenārija gadījumā. Šajā materiālā sniegtā informācija jebkurā brīdī var mainīties atkarībā no ES un Latvijas pieņemtajiem normatīvajiem aktiem, ieteikumiem, vadlīnijām u. c. dokumentiem. Tādējādi VID aicina ikreiz pirms šī materiāla izmantošanas pārlicināties par tajā esošās informācijas aktualitāti, salīdzinot to ar citās tīmekļa vietnēs pieejamo informāciju par breksitu.

Šobrīd ir ievērojami palielinājies risks, ka AK izstāsies no ES bez vienošanās (*no deal*), tādēļ ES gatavojas ārkārtas situācijai jeb *hard Brexit* scenārijam.

2019.gada 30.martā plkst. 00.00 pēc Centrāleiropas laika (attiecīgi 2019.gada 30.martā plkst. 1.00 pēc Latvijas laika) AK var kļūt par trešo valsti (jeb valsti ārpus ES).

Eiropas Komisija 2018.gada 19.decembrī publicēja ārkārtas pasākumu plānu gadījumam, ja AK kļūst par trešo valsti bez īpaša statusa jau 2019.gada 30.martā (*hard Brexit* scenārijs).

2019.gada 30.martā AK vairs nebūs saistošas Padomes 2006.gada 28.novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk – Direktīva 2006/112/EK) un Padomes 2008.gada 12.februāra Direktīvas 2008/9/EK, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Direktīvā 2006/112/EK paredzētajai pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanai nodokļa maksātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību attiecīgās valsts teritorijā, bet veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī (turpmāk – Direktīva 2008/9/EK), normas, tātad darījumiem ar AK būs piemērojami tādi paši nosacījumi, kā darījumu veikšanai ar citām trešajām valstīm un trešajām teritorijām.

Tāpat arī no 2019.gada 30.marta AK tiks atslēgta no *VIES* sistēmas, un nodokļa maksātāji vairs nevarēs pārbaudīt AK komersantu PVN reģistrācijas numuru derīgumu.

Eiropas Komisija iesaka pārbaudīt savu darījumu partneru AK nodokļa maksātāju PVN numura derīgumu pirms AK izstāšanās no ES.

Saskaņā ar informāciju AK valdības tīmekļa vietnē AK iestādes izstrādā sistēmu, lai pēc izstāšanās no ES komersanti varētu apstiprināt AK PVN maksātāja numura derīgumu. Vienlaikus vēršam uzmanību, ka šādas AK sistēmas nepieejamība neatbrīvos nodokļa maksātājus no atbildības par nepareizu PVN piemērošanu.

1. Par preču piegādes darījumiem uz AK

No 2019.gada 30.marta preču piegāde no ES dalībvalsts uz AK nebūs uzskatāma par preču piegādi ES. Preču piegāde uz AK būs eksporta darījums, tā kā preces tiks izvestas no ES uz trešo valsti.

Tādējādi, ja preču piegādātāja rīcībā būs eksportu apliecinājoši dokumenti, tad šādām preču piegādēm būs piemērojama PVN 0 procentu likme.

Savukārt, ja preču piegādātāja rīcībā nebūs eksportu apliecinājoši dokumenti, tad veiktajam preču piegādes darījumam no Latvijas uz AK būs piemērojama PVN likme 5, 12 vai 21 procenta apmērā.

2. Par preču iegādes darījumiem no AK

No 2019.gada 30.marta preču iegāde no AK nebūs uzskatāma par preču iegādi ES teritorijā.

Preču iegāde no AK būs uzskatāma par preču importa darījumu, tā kā preces tiks ievestas ES no trešās valsts, tādēļ uz preču iegādes darījumiem no AK attieksies visi nosacījumi kā ar jebkuru trešo valsti vai trešo teritoriju, proti, ja preču importa muitas procedūra tiks noslēgta Latvijas teritorijā, tad preču importa vieta būs Latvija un preču imports no AK būs apliekams ar PVN, kas jānorāda tajā taksācijas perioda PVN deklarācijā, kad kļūst iekasējams muitas nodoklis.

Vienlaikus turpinās pastāvēt iespēja par veikto preču importu no AK muitas deklarācijā aprēķinātās valsts budžetā maksājamās PVN summas samaksu atlikt līdz tās norādīšanai atbilstošā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, t. i., piemērot īpašo PVN režīmu preču importam.

No 2019.gada 30.marta importa/eksporta licences, ko saskaņā ar ES tiesību aktiem AK izdevusi kā ES dalībvalsts, vairs nebūs derīgas sūtījumiem no trešajām valstīm uz ES 27 dalībvalstīm un otrādi.

VID iesaka visiem nodokļu maksātājiem iepazīties ar muitas procedūrām un formalitātēm, kas saistītas ar importu un eksportu.

3. Par PVN atmaksas pieprasīšanu

Pēc 2019.gada 29.marta Direktīvas 2008/9/EK normas saistībā ar PVN atmaksas kārtību vairs netiks piemērotas attiecībā uz AK. Ņemot vērā, ka AK

klūs par trešo valsti, uz kuru attieksies Padomes 1986.gada 17.novembra Trīspadsmītā direktīva 86/560/EEK par dalībvalstu likumu saskaņošanu attiecībā uz apgrozījuma nodokļiem – pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanas kārtība nodokļiem pakļautajām personām, kas nav reģistrētas Kopienas teritorijā (turpmāk – Trīspadsmītā Direktīva 86/560/EEK), visi PVN atmaksas pieprasījumi, kuri adresēti AK, tiks uzskatīti par PVN atmaksas pieteikumiem uz trešo valsti un tos būs iespējams iesniegt atbilstoši AK noteiktajai kārtībai.

Tādējādi vairs nebūs iespējams elektroniski iesniegt PVN atmaksas pieteikumu, lai pieprasītu AK samaksātā PVN atmaksu (un otrādi).

3.1. Par PVN, kas samaksāts līdz 2018.gada 31.decembrim un par kuru līdz 2019.gada 29.martam ir iesniegts PVN atmaksas pieteikums AK

Latvijas nodokļa maksātājiem ir tiesības iesniegt PVN atmaksas pieteikumu AK 2019.gada sākumā saskaņā ar Direktīvu 2008/9/EK.

VID iesaka iesniegt PVN atmaksas pieteikumu (ne vēlāk kā) līdz 2019.gada marta sākumam, lai VID vēlākais līdz 2019.gada 29.martam varētu pārsūtīt atmaksas pieteikumu AK.

Visi PVN atmaksas pieteikumi, kas tiks nosūtīti uz AK pirms breksita, proti, līdz 2019.gada 29.martam, AK būs jāapstrādā atbilstoši Direktīvai 2008/9/EK, taču VID vairs nevarēs sazināties ar AK nodokļu administrāciju jautājumos par iepriekš iesniegtiem PVN atmaksas pieteikumiem, tādēļ nodokļu maksātājs pats būs atbildīgs par turpmāko AK pieprasīto dokumentu iesniegšanu, kuri attiecināmi uz konkrēto PVN atmaksas pieteikumu.

Savukārt pēc AK faktiskā izstāšanās brīža nodokļu maksātājiem būs tiesības saņemt PVN atmaksu no AK par samaksāto PVN līdz 2019.gada 29.martam un saņemt atmaksu atbilstoši Direktīvai 2008/9/EK, taču pats pieteikums būs jāiesniedz saskaņā ar Trīspadsmīto Direktīvu 86/560/EEK un atbilstoši AK piemērotajiem noteikumiem, kuriem būs jāgarantē tiesības uz atmaksu attiecībā uz PVN, kas samaksāts līdz 2018.gada 31.decembrim.

3.2. Par PVN, kas samaksāts laikā no 2019.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 29.martam un par kuru līdz 2019.gada 29.martam ir iesniegts PVN atmaksas pieteikums AK

Eiropas Komisija ir ierosinājusi: lai PVN atmaksu no AK par 2019.gada pirmajiem mēnešiem varētu veikt Direktīvas 2008/9/EK noteiktajā kārtībā, noteikt, ka atmaksas pieprasītā kopējā PVN summa var būt mazāka par 400 *euro*, bet ne mazāka par 50 *euro* (vai līdzvērtīga summa atmaksas dalībvalsts valūtā). Arī šādā gadījumā PVN atmaksas pieteikums iesniedzams (ne vēlāk kā) līdz 2019.gada marta sākumam, lai VID vēlākais līdz 2019.gada 29.martam varētu pārsūtīt atmaksas pieteikumu AK.

3.3. Par PVN, kas samaksāts laikā no 2019.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 29.martam, vai PVN, kas samaksāts pirms 2019.gada 1.janvāra un par kuru

nav iesniegts un pārsūtīts PVN atmaksas pieteikums AK līdz 2019.gada 29.martam

Pēc AK faktiskā izstāšanās brīža Latvijas nodokļu maksātājiem būs tiesības saņemt PVN atmaksu no AK par iemaksāto PVN līdz 2019.gada 29.martam, t. i., lai saņemtu PVN, kas samaksāts AK laikā no 2019.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 29.martam, vai PVN, kas samaksāts pirms 2019.gada 1.janvāra, atmaksu, nodokļa maksātājiem būs jāizmanto vienīgā iespējamā PVN atmaksas pieteikuma procedūra, t. i., procedūra atbilstoši Trīspadsmitajai Direktīvai 86/560/EEK ES dalībvalstīs, un nodokļa maksātājiem, kas veic uzņēmējdarbību Latvijā vai jebkurā citā ES dalībvalstī, būs jāpieprasa PVN atmaksu AK saskaņā ar AK procedūrām, kas attiecas uz nodokļa maksātāju iesniegtajiem atmaksas pieteikumiem no trešajām valstīm.

4. Par MOSS darījumiem

4.1. PVN maksāšana MOSS par darījumiem 2019.gada pirmajā ceturksnī un MOSS reģistrācijas maiņa

Nodokļa maksātājiem, kuri veic uzņēmējdarbību Latvijā vai jebkurā citā ES dalībvalstī, kas ir reģistrēti MOSS kādā no ES dalībvalstīm un nodrošina elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtus pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātāji AK, saskaņā ar Direktīvu 2006/112/EK jāmaksā PVN par pakalpojumiem, kas sniegti AK klientiem līdz breksitam.

Tādējādi MOSS PVN deklarācijās par 2019.gada pirmo ceturksni būtu jāiekļauj tie pakalpojumi, kas sniegti AK patērētājiem līdz breksitam, neņemot vērā, ka nodokļa maksātājiem minētās MOSS PVN deklarācijas ir jāiesniedz pēc AK izstāšanās no ES datuma.

Saistībā ar pakalpojumiem, kas sniegti AK klientiem pēc 2019.gada 29.marta, nodokļa maksātājiem, kuri reģistrēti MOSS, būs jāievēro AK noteikumi, ko pēc 2019.gada 29.marta AK piemēros attiecībā uz šiem pakalpojumiem.

Par šiem pakalpojumiem nodokļa maksātājiem vairs nebūs jāziņo, izmantojot MOSS PVN deklarāciju.

Nodokļa maksātāji, kas ir reģistrēti MOSS režīmam AK un nodrošina elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtus pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātāji ES dalībvalstīs, būs jāmaksā PVN par pakalpojumiem saskaņā ar Direktīvu 2006/112/EK.

Hard Brexit scenārija gadījumā, lai atvieglotu PVN deklarāciju iesniegšanas kārtību, nodokļa maksātājiem būtu jāveic šādi pasākumi:

- nodokļa maksātājiem, kas veic uzņēmējdarbību trešajā valstī un ir reģistrēti ārpusvienības MOSS režīma ietvaros AK, būtu jāmaina sava MOSS reģistrācija no AK uz kādu citu ES dalībvalsti;

- nodokļa maksātājiem, kas veic uzņēmējdarbību trešajā valstī ar pastāvīgu pārstāvniecību AK un vismaz vienā no ES dalībvalstīm, ja šie nodokļa maksātāji ir izvēlējušies identifikāciju savienības MOSS režīma ietvaros AK un uztur savu

pastāvīgo pārstāvniecību AK, principā ir saistošs lēmums par palikšanu AK MOSS kalendāra gadu un diviem kalendāra gadiem pēc tā (saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 369.a panta otro punktu). Tomēr, tā kā šie nodokļa maksātāji nevarēs palikt reģistrēti savienības MOSS režīma ietvaros AK no izstāšanās dienas, tiem **būtu jānomaina savienības MOSS režīma reģistrācija/identifikācija no AK uz citu ES dalībvalsti no AK izstāšanās dienas no ES;**

- nodokļa maksātājiem, kas veic uzņēmējdarbību tikai AK, ja šie nodokļa maksātāji ir izvēlējušies savienības MOSS režīma identifikāciju, saglabā savu pastāvīgo pārstāvniecību AK un vēlas turpināt izmantot MOSS režīmu, būtu **jāreģistrējas ārpus savienības MOSS režīma ietvaros citā ES dalībvalstī**, sākot ar AK izstāšanās datumu saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 359.pantu, jo tie no AK izstāšanās brīža tiks uzskatīti par nodokļa maksātājiem, kas nav reģistrēti ES.

4.2. MOSS maksājumu un citas informācijas nodošana par periodu no 2019.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 29.martam

Informācijas apmaiņa ar AK par darījumiem šajā periodā vairs nebūs iespējama saskaņā ar ES tiesisko regulējumu un MOSS ietvaros.

5. MOSS PVN deklarāciju korekcijas un kontroles pēc AK izstāšanās no ES

MOSS PVN deklarāciju korekcijas tiek veiktas, koriģējot attiecīgo MOSS PVN deklarāciju, kā tas paredzēts Padomes 2011.gada 15.marta Īstenošanas regulas (ES) Nr.282/201, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus Direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu, 61.panta 1.punktā, un elektroniski jāiesniedz identifikācijas dalībvalstij trīs gadu laikā no dienas, kad bija jāiesniedz sākotnējā deklarācija.

Tomēr tas vairs nebūs iespējams pēc AK izstāšanās no ES.

Pēc breksita visas korekcijas iepriekšējās MOSS deklarācijās, ko iesnieguši nodokļa maksātāji, kad tie tika identificēti MOSS vajadzībām AK, būs tieši jāpaziņo attiecīgajai ES patēriņa dalībvalstij saskaņā ar šīs dalībvalsts pieņemtajiem noteikumiem.

Pēc breksita visas korekcijas iepriekšējās MOSS deklarācijās, ko nodokļa maksātāji būs iesnieguši, kad tie bija reģistrēti MOSS vajadzībām AK vai citā ES dalībvalstī, būs tieši jāiesniedz attiecīgajai ES dalībvalstij vai attiecīgi AK saskaņā ar šīs ES dalībvalsts vai attiecīgi AK noteikumiem, kas tiks izdoti.

Latvijas nodokļa maksātāji, kuri 2019.gadā 1.ceturksnī būs snieguši elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtos pakalpojumus AK, *hard Brexit* scenārija gadījumā savās MOSS PVN deklarācijās par 2019.gada 1.ceturksni varēs iekļaut darījumus ar AK (patēriņa dalībvalsts kods – GB).

Elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtie pakalpojumi, ko Latvijas nodokļa maksātāji sniegs klientiem AK pēc 2019.gada 1.ceturksņa, savās MOSS PVN deklarācijās AK kā patēriņa dalībvalsti vairs neatspoguļos.

VID informē: ja maksājums netiks veikts vai maksājums būs mazāks par MOSS deklarācijā norādīto, pēc breksita VID nosūtīs atgādinājumu tikai nodokļa maksātājam. VID vairs nepastāvēs pienākums par šo faktu informēt AK.

2019.gada 6.februārī
Informāciju sagatavoja
Valsts ieņēmumu dienesta
Nodokļu pārvalde

Aktualizēts 2019.gada 26.februārī
Valsts ieņēmumu dienesta
Nodokļu pārvalde